

Առեւկանոն Ամենի կողմէից կողություններուց առաջ Նշանը
կը տպագրեն հո վիրասին այսպէս.
ԱՊՓԵՍԱԾ ՄՐՃԱ ՄՐՃԵՑԻ ԿԱՅԱՌ
Ընդունած ԽԱՆԵՐ Խ.Զ.Յ.Ն ՎԵՐԱԲԵՐ
ԸԹՈՒՆ ՎԱՐԱՐ ԽՎԵՐԵՑ ՊԱՐՁ ՃԱՄ
ԵՐԵՎՈՒՆ ԵԶԵՐ ԽՄԱՍՆ ՎԱՏՐԻԱՆ
ՐԱՊՈՒՆ ՎԱՐԹԵՐ ԿԱՅԱՌ ՄՐՈՒՔ
ՈՐԿԻՆ ԽՆԵՐԵՐ ԵՐԱՆԵՐ ԴԱՅՈՒՔ
Գ-ՀԱՅՄ ԱՎԱՐ ՎԵՐՏԻ ՈՒՂՔ
ՔԵԵՐ ԿՐԵԱԿ ԸՆՎԵՐ Վ ՎԵՐՈՒՔ
Ի ՏԱԳ ԱՐԴԱԿԱԼ ՌՈՊԻՆ ԿԱՍԵԱԼ
ՀԱՎԱՆ ՎԱՅԵՎԱՆ ԽԻՋՈՒՆ ԵՐԴԵԱԼ
ՎԵՐԱՆ ԱՐԴԻԱՆ ՈՎԱԿԵՑ ՄՐԵԱԼ
ԸՆԴ ԱՊԱՐԵԱԼ ՅԱՆ ՅԱՐ ՆԱԿԵԱԱ

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վարդես էջբառն մէջ կուզնէնք նորոգել 11
տարի յառաջ Հանգուցիալ պատշաճելի
եւ բարձրաստիճան անձի մը յիշտատին, որ ոչ
անհշան տեղ մը կը գրաւէ Օսմանեան Գետու-
թեան եւ ապացին գրականութեան պատմու-
թեանը մէջ:

Յավումէի Փաշա Արդաբանեան՝ առ հասարակ Վարդապետ Փայտ անուամբ Խամօթացեալ Նոյն պատահական անձն է, որում Հայտապել գեր կենաքանի է շատարելու մատաց մէջ բայց դոցեց թ պահապի ի մերձաւաս ճանազ նոր սկիզբանեան: Այս հոչամասուոր արգային գիտականն ու քաջալարագէտը ծնած է 1815ին ի Կ. Պոլիս: Հազիւ մետասանամեաց էր՝ երբ մայրը զնիվ Վիեննայի Միջիմարեան Միաբանութեան յանձնեց, որ վաղվառն եւ համակիր իլ բնաորութեաւը անձնան սիրու գրաւեց, եւ իւր բնատուր սոր Հանձնառն սումունքն իւր ժամանակի մէջ մէծ յաջորդութեամբ կասարելէն վերջը դարձաւ ի Կ. Գրիգոր:

Հռն Ժամանակ մը Խոսքելիյ աղդային վարժարանն ու Վառօգապետ Ցատեան Յովշաննէս Սմիջաբն տունն տուոցիք պաշտօն կը Վարեկը, եւ Նյոյ հիջըցն կը պարապէք նաև իւր արթած լի- զուները կատապէտրութեան: Քիչ մը վլըրո Տե- րութեան գործոց մէջ մանելով՝ յալբաայլ պաշ- տօններոց հասաւ: Հազի՞ 22 տարեկան էր երր Արքունիկ նաւարանի թարգման դրուեցաւ: Այս- տեղ արագ արագ յառաջնամարդ մինչեւ ծով-

այլն Առաջին թարգմանիք (Պահպէիք Պաշ Ներքնանուն) եւ Փաշուարտինուն աւագ աստիճանին ամբարձաւ: Տէրութեան գրուոց մէջ մատուցած կարեւութաւայութեանց եւ իր անձնական առաւելութեանցն ի վարպետութիւն Խուլչէ Երկրորդ աստիճանի եւ օսմանիքի ու Մէտիւնիքի այլիւայլ աստիճանի շքանշաններն ընդունած երև Բայսատիք Խուլչէտէ Երկրուական մեծ Տէրութեանց զանազան շքանշաններուն զարդարեցաւ իր կործքոր, որ յայտնի ապագաց է Յ. Վարդան Փաշային նաեւ յաջու Երասմից վայելած բարձր Համարմանը:

Այսպէս զինուրաքան աստիճանին մէջ եր-
կար ժամանակ (25 տարի) մեծ յաջողակով եւ եամբ
եւ աստիճանալի կորպուսուութեամբ պաշտօն վա-
րելէն վերը, քաղաքացին (մէտք) պաշտօնի մէջ
մտաւ, ուր փոխանակ զինուրաքան աստիճան-
ներու՝ անոր Համապատասխանող քաղաքային
աստիճաններ եւ ողի տիտղոսն իրեն պարուեցա-
ւ, զետութեան զանազան պաշտօնաբաններուն
մէջ խորհրդագիտ եւ անդամ ընտրուեցաւ: Այս
նոր շըջնմի մէջ ալ ոչ նուազ քան զառաջինն
երեսեւելի հանդիսացաւ Վարդան փաշա իր ծա-
նրափառ սրամութեամբ եւ հասուն ո շըջա-
յաց աշխարհագիտական խորհրդակիններուն,
ու բանցմուն շատ բազմակիցին ներկիններ մէջ յար-
դութեամբ կը լուծէր: Խոր այս երկրորդ շըջնմի
մէջ գատաստանական եւ այլ քաղաքային իրաց-
նկամունք պատրաստած է բազմաթիւ ծրա-
դիրներ (լույս), կանոնագրութեաններ (Կէնառակ-)
եւ կանոններ, որնցով Ամսնանան գետակութեան
օգտակար է առայսութիւններ մատոցի, եւ որոնք
մէկ կոթող են իւր բարձր հանձարցին եւ
կարգէ գուռ խորհականութեանն ու հեռատե-
սութեան:

